

МАСА-
23030-06

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	стамбена архитектура у Србији у 19. и почетком 20. в.	година	друга
изборна група	сви модули	семестар	3
наставник	архитектура 3	статус	изборни
Е-mail контакт	др Мирјана Ротер Благојевић, в. проф. бр. каб. 233	ЕСПБ	2
учесници у настави	др Љиљана Ђукановић, доцент др Марко Николић, дипл.инж.арх.	часови активне наставе	
сарадници		предавања	1
		вежбе	1
		др. облици	0
		сам.истр.рад	0
		остали часови	0
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, доцент		
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Циљ је да се студенти упознају са трансформацијом стамбене архитектуре у Србији током 19. и почетком 20. века, из традиционалног у модерни концепт. Да стекну сазнања о основним врстама и типовима стамбених склопова, као и обликовним карактеристикама зграда, у корелацији са оствареним степеном економског и културног развоја, стамбене културе и могућности инвеститора. Посебан циљ је да се стамбено градитељство сагледа у односу на непосредно и шире окружење, те осветле континуитети и дисконтинуитети развоја.

теоријска и практична настава:

Теоретска настава даје основни увид у процес развоја стамбеног концепта, кроз тумачење друштвених, економских и културних утицаја из непосредног и ширег окружења, као и утицаја убрзаног урбаног развоја насеља и промене структуре становника. Кроз наставу се анализирају опште и специфичне карактеристике појединих видова и типова стамбених зграда - једнопородичних и вишепородичних; стамбених и пословно-стамбених; у граду и на периферији и сл. Прати се утицај развоја законодавства и образовања на становање. Анализом карактеристичних примера се издвајају основни принципи формирања стамбених склопова, као и њиховог обликовања. Практична настава подразумева самостално истраживање студента на терену, прикупљање грађе и података из документације архива, музеја и других институција, анализу теоријских референци, приказ студије случаја, компаративне и типолошке анализе и сл., а према теми коју је студент изабрао.

метод извођења наставе:

Наставу чине предавања ex-cathedra, консултације са студентима везано за израду семестралног рада.

основна литература:

Ђурић-Замоло, Д. Београда 1898-1914, из Архиве Грађевинског одбора. (Београд: Музеј града Београда, 1980.)
Ђурић-Замоло, Д. Градитељи Београда 1815-1914. (Београд: Музеј града Београда, 1981 и 2011).
Несторовић, Б. „Еволуција београдског стана“, у: Годишњак града Београда, књ. II (1955), стр. 247-266.
Несторовић, Б. Архитектура Србије у XIX веку. (Београд: Арт прес, 2008.)
Ротер-Благојевић, М. Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века. (Београд: Архитектонски факултет и Орион Арт, 2006.)

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
 - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
 - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
 - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
 - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
 - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
 - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
 - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
 - 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
 - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
Присуство предавањима: 10 поена		Семестрални рад: 50 поена	
Колоквијуми: 30 (15+15) поена		Усмена одбрана рада: 10 поена	

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Уводно излагање – упознавање са предметом, садржајем, методама извођења наставе, исходима и сл.
2		Историјски, друштвени и културни услови у Европи и Србији у 19. и почетком 20. века.
3		Развој насеља, миграције становништва, урбане трансформације и планови.
4		Образовања архитеката и унапређење законске регулативе.
5		Развој грађевинарства, примена традиционалних и савремених материјала и конструкција у стамбеној изградњи.
6		Основни типови једнопородичног и вишепородичног становања.
7		Обликовање стамбених зграда и стилске трансформације – од традиционалног ка модерном.
8		Типови композиције фасада стамбених зграда.
9		Непосредно упознавање са карактеристичним примерима у Београду - обилазак.
10		Предаја првог колоквијума. Почетак рада на самосталним истраживањима и задацима.
11		Теренска истраживања, прикупљање грађе. Индивидуалне и групне консултације.
12		Дефинисање концепта рада. Индивидуалне и групне консултације.
13		Израда рада – текстуалног образложења и предлога. Индивидуалне и групне консултације.
14		Израда рада – текстуалног образложења и предлога. Индивидуалне и групне консултације.
15		Други колоквијум - презентација резултата истраживања и основног концепта рада.